

LOKAL- DEMOKRATI I KØBENHAVN

SOCIALDEMOKRATIET I KØBENHAVN

LOKALDEMOKRATI I KØBENHAVN

København oplever en meget stor befolkningsudvikling, og det forventes, at vi i løbet af de næste 10 år bliver yderligere 100.000 flere københavnere, sådan at vi i 2030 forventer at nå mere end 700.000 indbyggere. Det nuværende demokratiske setup i København med 55 medlemmer af Borgerrepræsentationen og 12 lokaludvalg er en struktur, der senest blev justeret for 15 år siden da København rummede 500.000 indbyggere. Det betyder i sagens natur, at der i denne periode er blevet større afstand mellem københavnerne og medlemmerne af Borgerrepræsentationen, og det betyder, at vilkårene for de 12 lokaludvalg er forandret og vil blive det yderligere i de kommende år.

Med 55 medlemmer af Borgerrepræsentationen svarer det til, at hvert BR-medlem repræsenterer 11300 københavnere. Hvis man fx ser på en by som Køge, der har 36500 indbyggere og 27 medlemmer af deres byråd, så betyder det, at et medlem af byrådet i Køge repræsenterer 1350 indbyggere pr byrådsmedlem. Hvis der skulle være samme nærhed mellem politikere i Køge og København, skulle der i København ikke være 55 men 460 medlemmer af Borgerrepræsentationen stigende til over 500, når befolkningstallet i København når de 700.000 i 2030.

Det er klart at 55 medlemmer af Borgerrepræsentationen i en så stor by som København ikke kan skabe samme nærhed og dialog med borgerene som i en by som Køge. Socialdemokratiet i København ønsker ikke en Borgerrepræsentation med 500 medlemmer. Derfor er der behov for at arbejde med andre måder at supplere og udvikle københavnernes muligheder for at få indflydelse på udviklingen af de enkelte bydele og byen på tværs. De nuværende 12 lokaludvalg, der har fungeret de sidste 15 år er sat i verden for netop at bidrage til at skabe større nærhed i beslutningerne for borgerne og skabe sammenhæng mellem de københavnske bydele og Rådhuset. Lokaludvalgene er løbende justeret og har i dag en vigtig funktion, men den nuværende struktur er langt fra stærk nok til at skabe den nærhed og medinddragelse af københavnernes, som vi ønsker.

Udover byens store befolkningsantal til de relativ få medlemmer af Borgerrepræsentationen har kommunen en helt særlig styreform, "Mellemsformstyre med delt administrativ ledelse", der i praksis betyder, at Københavns Kommune har 7 helt selvstændige administrative forvaltninger med hver deres borgmester, deres egne kommunale geografiske opdelinger, egne kommunikationsafdelinger osv. Den særlige styreform understøtter forvaltningerne bliver meget specialiserede og derfor arbejder på et meget højt fagligt niveau. Det medfører også rigtig meget bureaukrati, silotænkning og frem for alt er det i hverdagen en udfordring for københavnernes, der skal kunne finde rundt i en jungle af selvstændige forvaltninger, når de møder det kommunale system med andet end helt ba-

KOLOFON

Udgivet af
Socialdemokratiet i København - SIK
Svend Aukens Plads 11a
2300 København S

Tryk
HK Hovedstaden

Redaktion
Susan Hedlund, gruppeformand for S i
Borgerrepræsentationen

Layout
Anne-Kathrine Landholt
ak@8element.dk

SOCIALDEMOKRATIET

nale henvendelser/udfordringer, som kommunen skal hjælpe med.

De fleste af de opgaver borgerne har brug for kommunens hjælp til vil kunne løses smidigere, bedre og billigere hvis der kun var en samlet forvaltning. Forvaltningen skulle indrettes efter borgernes behov og, i stedet for at være orienteret imod faglige siloer, være orienteret imod de bydele og kvarterer som københavnernes bor i. Dette kombineret med et stærk nærdemokrati, der sikrer at københavnernes får mulighed for, at blive inspireret og føle sig inviteret indenfor i forhold til de demokratiske beslutninger og dermed sikrer de bedste lokale løsninger på lokale udfordringer.

Dette papir er et politisk oplæg udarbejdet af Socialdemokratiet i København, der i 2018 og 2019 har haft en arbejdsgruppe med BR-gruppens næstformand som tovholder.

Oplægget indeholder ikke en færdig opskrift på, hvordan vi skal indrette arbejdet med at styrke demokratiet i København de kommende år. Det er tænkt som et debatoplæg, der kan inspirere til debat og indgå som Socialdemokratiets input til den igangværende evaluering af Lokaludvalgene, som Borgerrepræsentationen har igangsat.

Desuden er det meningen, at papiret kan danne baggrund for det kommissorium, der skal vedtages i forbindelse med Borgerrepræsentationens nedsættelse af et særligt §17 stk. 4 udvalg, der skal arbejde med udviklingen af nærdemokratiet og styreformen (enhedsforvaltning) i København på den lidt længere bane. I Socialdemokratiets valgprogram for indeværende valgperiode blev det besluttet, at der skal søges politisk opbakning til et §17, stk. 4, som der kan forhandles om senest efter valget i efteråret 2021.

Dette oplæg er derfor tænkt som et kort, letlæseligt debatoplæg i forhold til arbejdet med fremtidens nærdemokrati. Her beskrives en vision for arbejdet, et forslag til organisering samt et bud på opgaver. Til slut vil der desuden være en kort beskrivelse af baggrund og proces.

VISION

København bliver en bedre by, når flest mulige borgere får mulighed for at tage ejerskab og medvirke til at skabe en bedre by, hvor borgerne inddrages tidligt i beslutnings- og politikprocesserne. Derfor skal det sikres, at Borgerrepræsentationen er understøttet af en stærk formaliseret demokratisk struktur i bydelene, der kan sikre, at der er den fornødne kraft og mulighed i de enkelte bydele, for at flest mulige københavnere kan og vil tage aktiv del og ansvar for udviklingen af vores by. Vi foreslår de nuværende Lokaludvalg omdannes til markant styrket Bydelsudvalg i en struktur hvor der i højere grad end i dag sikres sammenhæng mellem arbejdet i Borgerrepræsentationen og bydelene.

FORMÅL

At medvirke til, at politikker der er vedtaget i Borgerrepræsentation også bliver udmøntet lokalt for at sikre sammenhængen med de lokale behov og den førte politik.

FORBEDRING AF DEN POLITISKE BESLUTNINGSPROCES

Forandringerne kan starte hos borgerne, som styrkes og kordineres i bydelsudvalgene og bæres frem til Borgerrepræsentationen. Herved forpligtes medlemmerne til deltagelse i bydelsudvalgene.

INDHOLD

BYDELSUDVALGET SAMMENSÆTTES AF

4

SAMMENSÆTNING

6

OPGAVEN

10

BAGGRUND OG PROCES

12

ØNSKER FOR FREMTIDEN

14

KAST LYS OVER LOKALDEMOKRATIET I KØBENHAVN

15

BYDELS- UDVALGET SAMMEN- SÆTTES AF

I dag er der 23 medlemmer af de nuværende Lokaludvalg, hvoraf de 9 er politisk udpeget og 15 er udpeget af lokale foreninger. Denne sammensætning bør vendes om, så der fortsat er 23 medlemmer, men de 15 er politisk udpeget, og dermed giver mulighed for, at alle partier i Borgerrepræsentationen er repræsenteret i Bydelsudvalget, men samtidigt at parternes størrelse også afspejler sig i antallet af medlemmer af de enkelte bydelsudvalg, så de store partier fx har flere medlemmer. Udover de 15 politisk udpegede medlemmer skal der være 8 repræsentanter fra lokale fora som for eksempel repræsentant fra skolebestyrelserne i bydelen, beboerforeninger og lignende.

Alle medlemmer skal have fast bopæl i bydelen. Repræsentanter er forpligtigede til at have kontakt med deres bagland i forbindelse med deres valg til Bydelsudvalget og løbende i hverdagen, så ansvar og ejerskab spredes længere ud.

Udover et bydelsudvalg skal der i hver bydel etableres et repræsentantskab med 100 – 150 medlemmer, der udpeges af de relevante lokale aktører og partier hvert andet år (beskrives senere i oplægget). Der skal sikres en tættere sammenhæng med Borgerrepræsentationen, end tilfældet er i dag, ved at medlemmer af Bor-

gerrepræsentationen bosat i bydelen som minimum deltager i et eller to møder i Bydelsudvalgets Repræsentantskab, der mødes 2 gange årligt.

Bydelsudvalget nedsætter underudvalg i forhold til specifikke emner. Der kan være faste udvalg (se nedenstående organisationsdiagram) som trafik- og miljøudvalg, skolebestyrelsesudvalg m.m., og ad hoc udvalg omkring lokale projekter/særlige udfordringer m.m. I udvalgene kan både BU medlemmer, lokale forvaltningsrepræsentanter og borgere deltage. De lokale forvaltninger afrapporterer halvårligt til lokaludvalget om aktuelle udfordringer og projekter.

KOMMUNENS STRUKTUR I FORVALTNINGERNE

Fagforvaltninger med borgerrettede funktioner bør arbejde efter de af Borgerrepræsentationen fastsatte bydelsgrænser, således at forvaltninger arbejder efter samme geografiske opdeling som Bydelsudvalgene. I dag er Sundheds- og Om-sorgsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen opdelt i forskellige geografiske enheder. Det samme gælder i andre fagforvaltninger. Det vil forbedre samarbejdet mellem byud-valgene og skabe en større viden om områderne på tværs af forvaltningerne, hvis man kan fastlægge en struktur, der gæl-der for alle forvaltninger. Det er vores opfattelse, at dette er et emne som et §17, stk. 4 udvalg kan beskæftige sig med.

FAKTA OM DEN TIDLIGERE STRUKTUR ARBEJDE 2012 :

//

"Borgerrepræsentationen besluttede i maj 2012 at nedsætte et struktu-rudvalg, som skulle fungere indtil 31. december 2012. Borgerrepræsen-tationen godkendte den 13. december 2012 strukturudvalgets rapport som et grundlag for de videre drøftelser og overvejelser om fremtidig styreform samt udvalgs- og forvaltningsstruktur.

Samtidig vedtog alle partier, at der frem til sommeren 2013 skulle ses nærmere på:

- ▶ *En styrket decentral forvaltningsorganisering med administrative forenklinger, herunder bl.a. mere gennemskuelig borgeradgang, større mulighed for borgerinddragelse og lokal forankring.*
- ▶ *Hvordan kommunens tværgående enheder bedst placeres.*
- ▶ *Hvordan de konkrete snitfladeudfordringer mellem forvaltninger-ne, herunder særligt på velfærdsområdet kan løses, så både kvali-tet og effektivitet forbedres for borgerne.*
- ▶ *Hvordan Borgerrepræsentationens arbejdsbetingelser forbedres efter næste kommunalvalg.*

Arbejdet førte frem til to rapporter 'Styrket decentral forvaltningsorga-nisering' og 'Placering af tværgående enheder', som ØU godkendte den 18. juni 2013. De to rapporter rummer en lang række anbefalinger til, hvordan Københavns Kommune kan hænge bedre sammen på tværs af fagområder og forvaltninger, blive mere effektiv og komme tættere på borgerne".

//

Det er vores ønske at man kunne evaluere på arbejde med styrket forvaltningsorganisering og tilse hvad dette arbejde har ført til i de respektive forvaltninger. Vi mener der ligger et arbejde der kan anvendes til den fremtidige decentra-lestruktur i samarbejde med lokalområderne.

SAMMEN- SÆTNING

Fora og udvalg i organisationsdiagrammet på modsatte side er eksempler. Der vil være en række samarbejdsfora for institutioner og organisationer i bydelen. Disse vil fungere som samarbejdsflader for bydelsudvalgene. Derudover forventes hvert bydelsudvalg at have en række underudvalg, der beskæftiger sig emnebaseret med lokale problematikker. Disse udvalg kan variere, ligesom de gør i de eksisterende lokaludvalg. Repræsentantskabets pladser fordeles af Bydeludvalget som samtidig beskriver kommissoriet for repræsentantskabets opgaver.

ORGANISATION

Se organisationsdiagram s. 7

Et repræsentantskab sammensat af repræsentanter fra foreninger, institutioners bestyrelser, boligforeninger, skolebestyrelser, organisationer osv. mødes minimum 2 gange om året. Her drøftes de store linjer for bydelens udvikling, og der sættes retninger for arbejdet.

ORGANISATIONSDIAGRAM

REPRÆSENTANTSKAB

100-150 personer

Med en politisk udpeget del, der afspejler BR's sammensætning samt repræsentanter fra foreninger, brugerbestyrelser, organisationer og det lokale erhvervsliv.

Udpeges for 2 år.

Forum for
skolebestyrelser

Forum for
børneinstitutioner

Forum for
idrætsinstitutioner

Udvalg for
lokaltrafik

Udvalg for
klimaindsats

Udvalg for
kultur

BYDELSUDVALG

Bydelsudvalgene skal styrke nærdemokratiet. De skal gøre det lettere for den enkelte københavnere at få indflydelse på beslutninger.

LOKALT BYDELSKONTOR

For forvaltningerne på Rådhuset.
En slags "Mini-rådhus", der skal skabe synergi mellem Bydelsudvalg og forvaltninger, og skabe et tættere lokalt funderet samarbejde

De nedsatte udvalg varierer fra bydel til bydel og kan oprettes og nedlægges ad hoc.

REPRÆSENTANTSKABET

Repræsentantskabet mødes 2 gange om året til en bydelskonference. Til konferencen kommer lokalt valgte borgerrepræsentanter, bydelsudvalgets medlemmer, lokale brugerbestyrelser, institutioner, organisationer, foreninger og erhvervsliv. På konferencen drøftes visioner for bydelen og prioritering af indsatserne. Der afgiver rapport om aktuelle udfordringer, problemstillinger og kommende initiativer.

OPGAVER

Byudvalget skal ikke drive deciderede indsatser, men de skal have en koordinerende funktion og sikre lokale løsninger på lokale problemer i samarbejde med de lokale forvaltninger. Når forvaltningerne får sammenfaldende bydelsafgrænsninger med lokaludvalgene, smidiggøres dette arbejde.

I forbindelse med det særlige § 17 stk. 4 som Borgerrepræsentationen skal nedsætte, hvis der kan skabes politisk flertal herfor, kan man på den korte bane tage udgangspunkt i styrelsesloven § 65d, der allerede i dag giver Borgerrepræsentationen mulighed for at uddelegere en lang række opgaver til bydelsudvalgene/lokaludvalg fx:

- ▶ Lokale institutioner, fritidsinstitutioner (bemanding, profiler, placering) samt gadeplansindsats for unge og socialt udsatte grupper.
- ▶ Baner (fordeling til lokale foreninger).
- ▶ Lokal trafikplanlægning og vedligehold.
- ▶ Grønne områder – vedligehold og brug
- ▶ Behovsanalyser indenfor institutioner, ældrepleje, faciliteter m.m. Kvalificering af forvaltningers forslag og arbejde.
- ▶ Kulturudbud – tilskud til lokale projekter, faciliteter m.m.
- ▶ Bydelsplanerne: skal både kvalificere Borgerrepræsentationens og forvaltningernes viden om bydelene samt afdække de lokale behov.
- ▶ Udmøntning af centrale politikker så de svarer til lokale behov og muligheder.

På lang sigt skal det fremgå af kommissoriet for §. 17 stk. 4 udvalget hvilke opgaver, der medvirker til at leve op til vision om, at København bliver en bedre by, når flest mulige borgere får mulighed for at tage ejerskab og medvirke til at skabe en bedre by, hvor borgerne inddrages tidligt i beslutnings- og politikprocesserne og hvor der i en stor by som København sikres, at der altid tages udgangspunkt i de lokale behov i de enkelte bydele.

Hvis den optimale model for ny styreform og uddelegering af opgaver til Bydelsudvalg kræver ændring af Styrelsesloven, må Borgerrepræsentationen rette henvendelse til Folketinget og bede om disse lovændringer.

LOKAL BORGERINDDRAGELSE OG IDÉGENERERING

Bydelsudvalgene skal være en central del af al borgerinddragelse i bydelene. Forvaltningerne skal være i tæt kontakt med de enkelte bydelsudvalg, i forhold til hvordan man bedst tilrettelægger den lokale proces. Inddragelsen af borgernes ideer og ønsker skal ske tidligt i beslutningsprocesserne og skabe gode og legitime løsninger for forvaltningerne og BR-politikerne, når de endelige beslutninger skal træffes.

Forvaltningerne skal fortrinsvis stå for facilitering og ressourcer til borgerinddragelsen i samarbejde med Bydelsudvalgene, men man kan også forestille sig, at der findes værktøjer, ressourcer og specialister tilknyttet bydelssekretariatene, der kan løfte borgerinddragelsen på tværs af forvaltninger.

Forvaltningerne skal bidrage til byudvalgets sekretariatet med de ressourcer, der er nødvendige for, at de opgaver der i dag løses af forvaltningerne kan løses af eller i samarbejde med bydelsudvalgene. Det bør ikke blive dyrere, at bydelsudvalgene og forvaltningerne i samarbejde står for information og borgerinddragelse, hvor det giver mening, end at forvaltningerne som i dag selv står for denne indsats uden altid at have det nødvendige lokale setup og lokale kendskab.

Forvaltningerne skal understøtte byudvalgenes arbejde i forhold til i høringssvar og være medvirkende til at omsætte vedtagne politikker i Borgerrepræsentationen, så de også forankres og udmøntes lokalt. De skal samtidig være omdrejningspunkt for, at borgerinddragelsen finder sted. For at sikre at det vigtige arbejde med at koordinere arbejdet mellem aktører og borger i bydelene de forskellige forvaltninger og de 55 medlemmer af Borgerrepræsentationen er det vigtigt, at den nuværende lokaludvalgssekretærrolle omdannes til en bydelschefrolle, der kan understøtte den vigtige opgave.

METODER TIL BORGERINDDRAGELSE OG IDÉGENERERING

Borgerinddragelsen kan foregå på forskellige måder herunder digitale platforme som for eksempel borgerpaneler og andre portalløsninger, som muliggør

idegenerering og engagement, og borgermøder, hvor bydelsudvalget proaktivt opsøger og inddrager lokale interessenter i tidligt i processen i forbindelse med beslutninger med relevans for bydelen.

Det er oplagt at lave borgerinddragelse omkring lokalt forankrede tiltag, men borgerinddragelse om bydækkende politik kan også foregå decentralt via lokaludvalgenes borgerinddragelsesfunktion. De sociale medier skal anvendes til at engagere og involvere borgerne. Københavnerne engagerer sig gerne, i det der foregår i deres lokalområde.

Der er stor iderigdom blandt byens borgere. Det skal faciliteres, at denne rigdom høstes, og borgere skal også i højere grad inddrages i høringsprocesser evt. via flere borgermøder eller andre former for borgerinddragelse.

Særligt i Københavns udsatte bydele bør der være en proaktiv indsats for at sikre borgerinddragelse i både før og efter en politisk beslutning med konsekvenser for bydelen træffes, samt i forbindelse med implementeringen af beslutningen, så det sikres, at de politiske beslutninger er i overensstemmelse med de politiske bestræbelser og lokale interessenters arbejde for at skabe en bedre bydel. Inddragelsen planlægges ud fra emnet og målgrupper, så processen bedst muligt tilpasses den aktuelle sag.

OPGAVEN

Bydelsudvalget skal facilitere lokale fællesskaber, der tager udgangspunkt i de lokale behov. Bydelsudvalget skal have et tæt samarbejde med bestyrelser på institutioner, skoler og andre aktører i bydelen. Opgaven er at fastholde det lokale engagement og kendskab til de aktiviteter, der er i bydelen. Hensigten er at afdække efterspørgelsen for mødesteder, andre boformer, folkekøkkener, samlokalisering m.m .

DEMOKRATI OG INFORMATION

Et sundt demokrati i byen er afhængig af et godt lokaldemokrati. Aktiv deltagelse i demokratiet fordrer information. Information om hvordan og hvornår beslutninger tages, samt hvorfor en beslutning landede hvor den gjorde.

BYDELSHUSE

Det ønskes, at der etableres bydelshuse i alle bydele, der skal huse både de lokale bydelsudvalgssekretariater og de decentrale borgerrettede fagforvaltningssekretariater, der i dag er spædt ud over byen. Bydelshusene skal endvidere, som mange kulturhuse allerede gør i dag kunne levere borgerservice, så det bliver nemt at komme i kontakt med kommunen, og man skal ikke guides rundt på flere adresser.

Det skal være mulig, at kunne henvende sig til et borgerservicecenter i sit lokalmiljø. Det vil være ønskværdigt, at bydelshusene både rummer den kommunale service, det lokale bibliotek og gerne i tilknytning til idrætsfaciliteter. Hvis vi skal understøtte københavnernes følelse af nærhed til kommunen, er det vigtigt, at det er entydigt i de enkelte bydele, hvor man finder de kommunale servicefunktioner.

ØKONOMI

Forvaltningerne skal stille de nødvendige ressourcer til rådighed til løsning af de lokale opgaver. Det bør være billigere at løse den kommunale service helhedsorienteret og med udgangspunkt i de særlige lokale behov. Der skal i de enkelte forvaltninger afsættes økonomi til den lokale administration, der allerede i dag eksisterer, men sker fra mange forskellige adresser i bydelene ofte ukordineret internt mellem forvaltninger.

BYDELSGRÆNSER

Bydelene skal ikke være meget større end i dag. Der skal derfor fremadrettet ses på nye opdelinger, når nye større bydele kommer til. I april 2019 var der 623.404 borgere i kommunen fordelt på 86,20 km², senest i 2030 og formodentlig før forventes byen at runde 700.000 københavnere.

DEN POLITISKE FORANKRING

Socialdemokratiske repræsentanter i Bydelsudvalgene skal være stærkt forankret i de socialdemokratiske kredse i byen, så kredsene også i fremtiden er det stærke organisatoriske omdrekningspunkt for udvikling af bydelene i København. Det skal i sagens natur sikres, at der i det fremtidige arbejde med nærdemokratiet i København fortsat sikres og løbende udvikles et stærkt og forpligtende samarbejde mellem Bydelsudvalgene, kredsene, BR-gruppen og den socialdemokratiske organisation på tværs af SIK.

Fejring af Bydelsmødre er et eksempel på sammenhæng mellem den centrale politik og lokale interesser.

BAGGRUND OG PROCES

PROCES

Socialdemokratiet i København dannede i foråret 2018 en arbejdsgruppe med BR-gruppens næstformand som tovholder. Gruppens arbejde skal munde ud i et oplæg til den Socialdemokratiske i København og vedtages af den socialdemokratiske Hovedbestyrelse i København i foråret 2020.

Gruppen har på møderne haft besøg af flere oplægsholdere. Der har blandt andet været besøg af Malmøskommunalråd. Her har man i 10 år arbejdet med social holdbarhed, at give borgere magt over eget liv og skabe samarbejde mellem private virksomheder og det offentlige system.

Arbejdet med dette oplæg er sket parallelt med, at Borgerrepræsentationens sekretariat har indsamlet viden og erfaring med den nuværende Lokaludvalgsstruktur. Der er holdt møder med dels Gruppeformanden i arbejdet med evalueringen af Lokaludvalgene og chefen for Borgerrepræsentationens sekretariat for at skabe synergi i de to processer. Det har bl.a. ført til arbejdet med "Idea-factory" som metode, hvor der har været udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse til SIK's medlemmer, inddragelse af lokaludvalg og en København-konference. Arbejdet mandede ud i et idé-katalog, der spiller ind i arbejdet med københavnerrinddragelse.

En gruppe af socialdemokrater fra Valby kom med et bud på deres syn på LU's fremtid. De havde fokus på følgende:

- ▶ Hvem er medlemmerne af LU?
- ▶ Hvordan vælges de?
- ▶ LU's relation til BR.
- ▶ Kompetencer i LU.
- ▶ Den administrative struktur omkring LU.

I november 2019 skulle gruppeformandskredsen have taget stilling til en proces for ny struktur for lokaludvalgene. Arbejdet var planlagt til at køre frem mod en vedtagelse i august 2020. Det ser på nuværende tidspunkt ikke ud til, at procesplanen kan overholdes, og der afventes en ny plan.

LOKALUDVALGENE

Der er 12 lokaludvalg i København:

1. Amager Vest Lokaludvalg
2. Amager Øst Lokaludvalg
3. Bispebjerg Lokaludvalg
4. Brønshøj-Husum Lokaludvalg

5. Christianshavn Lokaludvalg
6. Indre By Lokaludvalg
7. Kgs. Enghave Lokaludvalg
8. Nørrebro Lokaludvalg
9. Østerbro Lokaludvalg
10. Vesterbro Lokaludvalg
11. Vanløse Lokaludvalg
12. Valby Lokaludvalg

Lokaludvalgene skal styrke nærdemokratiet. De skal gøre det lettere for den enkelte københavnere at få indflydelse på de beslutninger, Borgerrepræsentationen træffer, og som har betydning for bydelen. Som borger har du mulighed for at blive en del af et lokaludvalg, men du kan også søge nogle af de puljemidler, hvert lokaludvalg har fået tildelt.

Et lokaludvalg består i dag af i alt 23 medlemmer, der bliver valgt for hele den fire årige valgperiode. Heraf er 14 aktive i foreninger i bydelen, og 9 er repræsentanter for de politiske partier i Københavns Borgerrepræsentation.

Lokaludvalgene har en økonomisk ramme på ca. 25 mill. i puljemidler til fordeling. Derudover er der midler til drift af lokaludvalgene og lønmidler til sekretariatene. Så der samlet set gives ca. 53 mill. lokaludvalgene.

MEDLEMSUNDERSØGELSE

I december 2018 blev alle medlemmer af socialdemokratiet i København bedt om at udfylde et spørgeskema, der handlede om lokaldemokratiet i deres bydel. Svarene fra medlemmerne fortæller os, at ca. halvdelen af medlemmerne kender til LU og føler, at LU styrker nærdemokratiet. Dog mener 25%, at LU skal sammensættes på en anden måde – for eksempel som en afspejling af BR og med direkte personvalg. Langt de fleste vil gerne involvere sig i deres bydel, med det der er tæt på deres hverdag og gerne fra sag til sag.

FAKTA

FORSØG MED BYDELSRÅD I 1990'ERNE

I starten af 90'erne var der et ønske i Borgerrepræsentationen om decentralisering af kommunens opgaver. Man ønskede en flad struktur med kortere afstand mellem borgere og administration. I 1997 dannedes Bydelsforsøgene, der fungerede frem til 2001.

På nogle punkter var bydelsforsøgene en succes. Konklusionen i evalueringen var, at det demokratiske forsøg lykkedes. Der kom kortere afstand mellem beslutningstagere og borgerne.

Der viste sig dog en del udfordringer omkring den økonomiske og administrative model. Som erstatning for bydelsforsøget skabtes lokaludvalgene. Ideen bag var ønsket om at skabe et borgernært demokrati i dialog med borgerne. Derudover blev borgerrådgiverfunktionen etableret, idet man stadig ville give borgerne mulighed for at indbringe sager, hvor borgerne ikke følte sig korrekt behandlet.

ØNSKERNE FOR FREMTIDEN

De erfaringer, der er høstet gennem arbejdet med lokaldemokratiets fremtid, set med socialdemokratiske øjne, er følgende:

TÆTTERE PÅ

Der er et bredt ønske om at bringe BR tættere på borgerne. Og omvendt – socialdemokratiske LU-medlemmer tættere på den socialdemokratiske BR-gruppe. Evt. som en slags ”delegerede”.

Det er vigtigt, at BR-medlemmerne er lokalt forankrede og føler en forpligtelse til at deltage aktivt i lokaldemokratiet i deres bydel. Det er afgørende, at spørgsmål og henvendelser fra Rådhuset når frem i tide til LU, så der er tid til, at LU kan være aktiv i beslutningsprocessen.

BR skal opprioritere LU og betragte LU som partnere i beslutningsprocessen. Ligeledes skal LU også være i tættere kontakt med deres bydele, således at de ikke bliver lukkede klubber for de engagerede og ressourcerstærke LU-medlemmer, som ikke nødvendigvis repræsenterer bydelens holdninger og beboersammensætning.

Vi anbefaler efter dette oplægs vedtagelse i henhold til valgprogrammet for indeværende BR- periode indledes forhandlinger om ny styreform med de andre partier, herunder en struktur for nærdemokratiet, der passer til den nye styreform.

Det kan være hensigtsmæssigt, at der afprøves forskel-

lige modeller i forskellige bydele for dermed at høste erfaringer, der kan bruges til den løbende tilpasning af strukturen, der skal sammenhæng mellem det lokale, og det centrale niveau. København skal være en hel by og ikke en delt by. En by hvor alle har samme muligheder, men også en by hvor mangfoldighed og retten til forskellighed værdsættes og understøttes.

Senest i forbindelse med det kommunalvalget i 2021, skal der nedsættes et § 17 stk. 4 udvalg, der skal arbejde med struktur for enhedsforvaltning og nærdemokrati.

ERFARINGER

- I arbejdet med bydelsudvalg, enhedsforvaltning og nærdemokrati kan der trækkes på erfaringer fra en række tidligere processer:
- Bydelsrådene: Efter bydelsforsøget udarbejdede PLS Consult en rapport, der konkluderede på succeser og udfordringer.
- I 2013-2014 arbejdede et udvalg med forslag til en ny struktur i Københavns Kommune. En række aktører blev inddraget og fremkom med en del forslag. Der kom dog ikke nogen politisk vedtagelse af strukturændringer.

KAST LYS OVER LOKAL- DEMOKRATIET I KØBENHAVN

Socialdemokratiet i København udvikler politik, forhandler, samarbejder og skaber de rammer for tilværelsen, som københavnere nyder godt af. Arbejdet med det lokale demokrati er iværksat på baggrund af vedtagelsen af valgprogrammet ved kommunevalget 2017.

Valgprogrammets tekst er grundlaget for arbejdet med det lokale demokrati. Teksten fra valgprogrammet vedtaget på delegeretmødet april 2017.

LOKALDEMOKRATI

- Sammen skaber vi den bedste by

København har en stærk tradition for inddragelse af borgerne i byens udvikling. Det er en tradition, vi tror på i Socialdemokratiet. Vi tror på, at vi skaber den bedste by ved at involvere borgerne. En by, man har indflydelse på, er en by, hvor man tager ansvar for sit nærmiljø. Socialdemokratiet vil sikre stærke kommunale tilbud, hvor almindelige borgere kan udøve indflydelse på lokalsamfundet. Københavnerne skal kunne sætte deres aftryk på deres egne bydele.

UDVIKLING – IKKE AFVIKLING

Vi skal udvikle det lokale demokrati, så det bliver integreret i Københavns styreform. Vi skal finde løsningen på, hvordan borgernes interesser bliver koordineret og varetaget – både i Borgerrepræsentationen og i det lokale demokrati. Vi skal også finde en løsning på, hvordan vi kan vidensdele og gøre hinanden klogere gennem et tæt samarbejde med respekt for og accept af hinandens roller. Vi skal være mere ambitiøse i forhold til det lokale demokrati.

I den kommende periode vil vi arbejde for, at der ned sættes et §17.4 udvalg (et forpligtende udvalg bestående af både embedsmænd og politikere, som har til opgave at udvikle et konkret forslag indenfor en fastlagt tidsramme), der skal se på lokaludvalgenes fremtidige

rolle i det lokale demokrati. Udvalget skal komme med forslag til, hvordan vi bedst udnytter de kompetencer, der er i lokalområderne, og hvordan opgaverne bedst løftes.

NY KOMMUNAL STRUKTUR

Københavns Kommune er en af Danmarks største arbejdspladser – med 50.000 ansatte og et budget på cirka 40 mia. kroner. Kommunen har en helt særlig styreform "mellemskole med delt administrativ ledelse" med 7 selvstændige forvaltninger. Det er en styreform, der er med til at sikre høj faglighed i de enkelte fagforvaltninger, men det er også en styreform, som står i vejen for samarbejde på tværs af områder.

Socialdemokratiet i København arbejder for en tidssvarende styreform med fokus på helhedsorienterede løsninger på tværs af områder. Københavnerne skal opleve kommunen som en samlet helhed.

Derfor ønsker vi et udvalgsstyre, hvor det stadigvæk er fagudvalg med borgmestre i spidsen for de enkelte udvalg, men at det er en samlet forvaltning med en administrativ ledelse.

Med en enhedsforvaltning kan vi lettere forebygge problemer ved at styrke den tværfaglige indsats med gadeplansmedarbejdere, klubfolk, politi, kommunalforvaltning og borgere, som samarbejder om et trykt København.

SOCIALDEMOKRATIET
KØBENHAVN

2021

